

sket, inden vi kom derud, kunde vi ikke forlange, at de skulde rive Bygningerne ned igen. Sagen er den, at Laantagerne have været i god Tro, de have troet, at de kunde faa Laanene, naar Sogneraadene havde anbefalet dem, og de havde Papirerne i Orden. De havde saa troet, at de, som sædvanlig, nok kunde faa Laan. De have ikke gjort det, støttet paa Udtalelser af Kommissionerne, fordi disse ikke havde haft Lejlighed til at se paa Ejendommene i Forvejen og heller ikke have kunnet udtale sig, før de have været derude.

Det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) sagde, at han ikke vilde være med til at vedtage en Ændring i en bestaaende Lov ved at optage et Beløb paa Finansloven. Men jeg vil da gøre opmærksom paa, at bestaaende Love Gang paa Gang ere blevne forandrede. Det er jo ogsaa kun for et enkelt Aar, at man vil yde dette Beløb paa 1 Mill. Kr. Men for øvrigt ere, som sagt, bestaaende Love Gang paa Gang blevne forandrede paa Finansloven. Det kan der anføres mange Eksempler paa fra de senere Aar. Vi have saaledes forhøjet Bevillingerne til Landbrugs-kursus, der vare fastsatte ved Lov, Aar efter Aar uden nogen Indsigelse, hverken fra Højres eller nogen andens Side. Det er altsaa ikke noget nyt Princip. Jeg havde derfor, som nævnt, selvsamme Følelse som det ærede Medlem fra Skanderborg (H. Rasmussen), at det var mærkeligt, at man fra Højres Side ikke vil være med til at bevilge denne Million. At faa denne Million, netop i dette Øjeblik, er saa nødvendigt, at jeg, selv om vi skulde miste den de kommende Aar, vilde tilraade det. Jeg haaber imidlertid, at det ikke skal komme dertil. Jeg haaber, at det foreliggende Forslag vil blive vedtaget saavel i dette som i det andet Ting.

Ordføreren (Anders Nielsen): Det er blot den korte Bemærkning, at jeg netop udtrykkelig fremhævede, at de Talrækker, vi her have for os i Bilagene til Lovforslaget, ikke ere Udtryk for det endelige Resultat, som først foreligger, efter at Kommissionerne have været ude og besigtiget og endelig anerkendt de enkelte Husmandsbrug. Jeg fremhævede det udtrykkeligt, fordi jeg mente, at det burde fremhæves. Nu har den sidste ærede Taler, der selv er Kommissionsmedlem i Randers Amt, yderligere gjort opmærksom derpaa. Jeg ønsker da at nævne det igen, fordi det ærede Medlem derved kan faa et yderligere Bevis for, at mine Ord ikke vare

at forstaa som et Angreb, hverken paa ham som Kommissionsformand eller andre. Det var kun en Advarsel, fordi Pengene nu ikke vare til Stede i Overflod til dette Formaal som tidligere. Og Husmandsbrugene ere nu blevne saa store, at deres Oprettelse faar en anden Betydning, virker paa en anden Maade end tidligere i Forhold til andre frie Husmandsbrug.

Wenzel Neergaard: Den ærede Landbrugsminister udtalte før, at han mente, man fra Højres Side saa meget lettere maatte kunne gaa til at yde denne Ekstramillion, som man ikke i forrige, men i i forforrige Periode havde sparet en Del af det Beløb, der den Gang var bevilget til dette Øjemed. Det forekommer mig, at dette Ræsonnement ikke bundet ret dybt. Havde man henlagt det sparede Beløb til en særlig Fond, saa kunde der jo ganske vist have været Tale om at bruge det. Men som Gud og hver Mand ved, er det Beløb, der er sparet, og mere til brugt senere, og vi staa faktisk nu med en betydelig Underbalance. Den ærede Minister vil sikkert give mig Ret i, at hvis man i det private Liv vilde anvende den Teori, vilde man komme tilgæters med sine Finanser. Har man 200 Kr. aarlig til at klæde sig for, og man kun bruger de 150 Kr. til Klæder og de 50 Kr. til at gaa i Teatret for, saa vil man neppe næste Aar med nogen god økonomisk Virkning kunne komme og sige, at det, man havde brugt til Teater forrige Aar, kunde man nu bruge mere til Klæder. Det synes mig derfor at være et meget daarligt Ræsonnement af den ærede Minister.

Jeg vil dernæst sige, at den økonomiske Tilstand selvfølgelig har spillet en stor Rolle for os i de Overvejelser, vi have foretaget i Anledning af denne Sag. Men der er ogsaa en anden Side af Sagen, som jeg nok kunde have Lyst til at pege paa, og det er, at hele den Lovgivning, vi have haft paa dette Omraade, viser, at man hver Gang har lovgivet for en femaarig Periode, og for hver femaarig Periode, man er naaet frem, er man gaaet til en Forøgelse af disse Bevillinger og til en Forhøjelse af Laanesummen, idet man har erkendt, at Trangen paa dette Omraade har været stor, og idet man fra alle Sider har ønsket at imødekomme den. Dette sidste vil jeg paa det bestemteste hævde overfor de ærede Medlemmer fra Skanderborg (H. Rasmussen) og Fakse (Stauning), som vilde tillægge Højre et særlig uvenligt